

МЕДИЧНА ОСВІТА

DOI: 10.21802/artm.2024.3.31.169

УДК 378.147.091.33-027.22:616.31-085

КЛІНІЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ З ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Н.В. Манащук, М.С.Залізник, С.І. Бойцанюк, М.О. Левків, Х.В. Погорецька, Л.О. Пацкань, Н.В. Чорній

Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського МОЗ України, кафедра терапевтичної стоматології, м. Тернопіль, Україна

ORCID ID0000-0001-6898-1149, e-mail: manashchukn@tdmu.edu.ua

ORCID ID0000-0002-9980-4556, e-mail: zaliznyak@tdmu.edu.ua

ORCID ID0000-0001-7742-1346, e-mail: boucanuk@tdmu.edu.ua

ORCID ID0000-0001-7327-051X, e-mail: levkiv@tdmu.edu.ua

ORCID ID0000-0002-6505-6086, e-mail: pogoretska@tdmu.edu.ua

ORCID ID0000-0003-2584-5942, e-mail: patskan2004@ukr.net

ORCID ID0000-0001-8145-7931, e-mail: chornij@tdmu.edu.ua

Резюме. Процес реформування сучасної освіти в Україні передбачає забезпечення якісної предметної підготовки фахівців, запроваджуючи нові форми та методи навчання. Формування клінічного мислення, здатності аналізувати та систематизувати дані, визначати критерії для діагностики та складати план ефективного лікування є важливим етапом підготовки медичних фахівців з перших років навчання. В Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського особлива увага приділяється не лише якісному викладанню дисципліни, але й урізноманітненню педагогічного процесу.

На кафедрі терапевтичної стоматології стало доброю традицією завершувати вивчення дисципліни «Терапевтична стоматологія» студентською клінічною конференцією. Проводиться вона для студентів 5 курсу в Х навчальному семестрі. У клінічній конференції беруть участь 3 групи студентів, які в цей час завершують вивчення предмету. У кожній групі обирається студент-куратор, який представляє конкретний клінічний випадок. Студенти презентують доповіді з наочною презентацією клінічного стану пацієнта, результатів основних та додаткових методів обстеження, диференційної діагностики захворювання, схеми лікування хворого та її ефективності. Важливим етапом на конференції є виступи підготовлених опонентів, яких призначають з числа студентів іншої групи. Опоненти напередодні конференції безпосередньо ознайомлюються з роботою студента-куратора, аналізують послідовність проведених обстежень пацієнта, правильність постановки діагнозу, оформлення медичної документації, проведеної диференційної діагностики захворювання, оцінюють схему лікування, задають запитання та висловлюють зауваження. Викладачі підсумовують результати клінічної конференції.

Висновки. Клінічна конференція сприяє поглибленню та систематизації теоретичних знань, розвитку клінічного мислення, досвіду публічного виступу, розвитку таких особистих якостей як комунікабельність, співробітництво.

Ключові слова: клінічна конференція, терапевтична стоматологія, студент, сучасні методи навчання, медична освіта.

Вступ. Процес реформування сучасної освіти в Україні передбачає забезпечення якісної предметної підготовки фахівців, запроваджуючи нові форми та методи навчання [1, 2, 3]. Важливим етапом підготовки медичних фахівців у перші роки навчання є формування клінічного мислення, здатності аналізувати та систематизувати дані, визначати критерії для постановки діагнозу та складати план раціонального лікування. Формування цієї здатності вимагає не тільки достатнього обсягу знань, але й практичного досвіду, який накопичується у процесі курації пацієнтів в умовах навчального закладу і продовжується під час клінічної роботи [1, 4]. Особливої актуальності та визначального значення набувають технології, техніки навчання та викладання клінічних дисциплін [5].

Підготовка лікарів – стоматологів на кафедрі терапевтичної стоматології в Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського завжди відповідає вимогам часу. Особлива увага приділяється не лише якісному викладанню дисципліни, але й урізноманітненню організації практичних занять [6]. Одним із таких елементів навчального процесу на кафедрі терапевтичної стоматології є проведення клінічних конференцій.

Мета. Узагальнити досвід проведення клінічних конференцій на кафедрі терапевтичної стоматології у Тернопільському національному медичному університеті імені І. Я. Горбачевського МОЗ України.

Теоретична частина. Підготовка здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною

програмою «Стоматологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 221 «Стоматологія», проводиться згідно з робочим навчальним планом, обговореного і затвердженого на засіданні вченої ради Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України протоколом № 6 від 30.05.2023 р. та введеним у дію наказом № 281 від 30.05.2023 р. Відповідно до цього плану у X навчальному семестрі здобувачі вищої освіти завершують вивчення терапевтичної стоматології дисципліною «Спеціалізована клінічна практика в терапевтичній стоматології».

На кафедрі терапевтичної стоматології Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського стало доброю традицією завершувати вивчення дисципліни студентською клінічною конференцією. Проводиться вона для студентів 5 курсу в X навчальному семестрі.

Зазвичай у клінічній конференції беруть участь 3 групи студентів, які в цей час завершують вивчення предмету. У кожній групі обирається студент-куратор, який представляє конкретний клінічний випадок. Як правило, студенти представляють найскладніші захворювання пацієнтів, котрі звертались за стоматологічною допомогою до студентської клініки під час їхнього навчання на кафедрі протягом останнього семестру.

Згідно з регламентом, студенти представляють клінічні випадки у вигляді доповіді з наочною презентацією клінічного стану пацієнта, результатів основних та додаткових методів обстеження, диференційної діагностики захворювання, схеми лікування хворого та її ефективності. Студенти демонструють теоретичні знання, вміння клінічно мислити, проводять аналіз результатів обстеження пацієнтів, обґрунтовують призначення найраціональніших препаратів для лікування хворого. Окрім цього, студенти розкривають навички публічного виступу, вміння з ораторської майстерності, комунікації зі студентами та викладачами, вчаться відповідати на незручні запитання та відповідно реагувати на зауваження. Учасники конференції, студенти і викладачі, задають запитання доповідачеві. Зазвичай таких запитань досить багато, розвивається активна дискусія.

Важливим етапом на конференції є виступи підготовлених опонентів, яких призначають з числа студентів іншої групи. Опоненти напередодні конференції безпосередньо ознайомлюються з роботою студента-куратора, аналізують послідовність проведених обстежень пацієнта, правильність постановки діагнозу, оформлення медичної документації, проведеної дифенційної діагностики захворювання, оцінюють схему лікування, задають запитання та висловлюють зауваження.

Викладачі підбивають підсумки клінічної конференції, характеризують кожну роботу студентів, аналізують вибір методів діагностики і лікування захворювання, оцінюють роботу доповідачів, опонентів та активність усіх студентів в обговоренні.

Висновки. Клінічна конференція є одним із інноваційних методів навчання. Це - загальногрупове взаємодія студентів у навчальному колективі, яка

сприяє поглибленню та систематизації теоретичних знань, розвитку клінічного мислення, досвіду публічного виступу, розвитку комунікативних навичок. Крім того, участь у конференціях може надихати студентів - випускників (майбутніх лікарів) на впровадження нових підходів у своїй практиці та мотивувати їх до подальшого навчання та вдосконалення.

Перспективи подальших досліджень. Клінічні конференції мають велике значення для медичної спільноти з кількох причин. Вони надають платформу для обміну знаннями та досвідом, обговорення нових досліджень, методів лікування та клінічних випадків, що сприяє підвищенню кваліфікації лікарів. Участь у таких заходах допомагає студентам-випускникам збагачуватись знаннями про досягнення у своїй галузі, що є важливим для їхнього професійного зростання. Досвід проведення клінічних конференцій демонструє їх високу ефективність для підвищення якості педагогічного процесу, забезпечує сучасний підхід до формування професійної компетентності майбутніх лікарів.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

References.

1. Bublly TD, Petrushanko TO, Dubovaya LI. Uprovadzheniya innovatsiynykh osvitynykh tekhnolohiy navchannya ta vykladannya na kafedri terapevtychnoyi stomatolohiyi UMSA. Aktual'ni problemy suchasnoyi medytsyny: Visnyk ukrayins'koyi medychnoyi stomatolohichnoyi akademiyi. 2019;19(4 (68)):110-3 DOI 10.31718/2077-1096.19.4.110
2. Hryh NI, Shekera OO. Vykorystannya prohresyvykh pedahohichnykh tekhnolohiy z metoyu optymizatsiyi formuvannya profesynoyi kompetentnosti likarya. Visnyk problem biolohiyi i medytsyny.2015;1(1):62-6.
3. Kolisnyk PF, Kolisnyk SP. Vprovadzheniya interaktyvnykh tekhnolohiy navchannya u vyshchykh navchal'nykh medychnykh zakladakh pry pidhotovtsi studentiv-inozemnykh hromadyan. Myr medytsyny u byolohyy. 2013;9(3-1 (39)).
4. Koshechko N. Innovatsiyni osvityni tekhnolohiyi navchannya ta vykladannya u vyshchii shkoli. Visnyk Kyyivs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohika. 2015(1):35-8.
5. Tereshchuk VI, Il'chenko AM, Semenushyna IV. Innovatsiyni tekhnolohiyi navchannya u zakladakh vyshchoyi osvity. Akademichni viziyyi. 2023 Feb 8(16). DOI:http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7639008
6. Zaliznyak MS, Hasyuk NV, Boytsanyuk SI, Manashchuk NV, Chorniy NV. Dosvid vykorystannya interaktyvnogo metodu navchannya na zanyatti "zminy slyzovoyi obolonky rotovoyi porozhnyny pry dermatozakh z autoimmunnym komponentom. Problemy bezpererovnoyi medychnoyi osvity ta nauky. 2020;3(39):33-7.

UDC 378.147.091.33-027.22:616.31-085

**CLINICAL CONFERENCE ON PRACTICAL
CLASSES IN DENTAL THERAPY**

N.V. Manashchuk, M.S. Zaliznyak, S.I. Boitsaniuk,
M.O. Levkiv, Kh.V. Pohoretska, L.O. Patskan,
N.V. Chornij

*Horbachevsky Ternopil National Medical University,
Dental Therapy Department, Ternopil, Ukraine*
ORCID ID0000-0001-6898-1149,
e-mail: manashchukn@tdmu.edu.ua
ORCID ID0000-0002-9980-4556,
e-mail: zaliznyak@tdmu.edu.ua
ORCID ID0000-0001-7742-1346,
e-mail: boucanuk@tdmu.edu.ua
ORCID ID0000-0001-7327-051X,
e-mail: levkiv@tdmu.edu.ua
ORCID ID0000-0002-6505-6086,
e-mail: pogoretska@tdmu.edu.ua
ORCID ID0000-0003-2584-5942,
e-mail: patskan2004@ukr.net
ORCID ID0000-0001-8145-7931,
e-mail: chornij@tdmu.edu.ua

Abstract. The modern education reform in Ukraine aims to provide high-quality subject training for specialists while reducing classroom load and increasing access to information. One of the ways to solve this problem is to introduce new, more effective methods and technologies of learning. An essential stage in training of doctors from the first years of study is the formation of clinical thinking, the ability to analyze and synthesize data, determine the criteria for making a diagnosis, and draw up a rational treatment plan. Developing this ability requires knowledge and practical experience, starting in educational institutions and continuing in clinical settings. Technologies and techniques of learning and teaching clinical disciplines are gaining particular relevance and determining importance.

The training of dentists at the Department of Dental Therapy of I. Horbachevsky Ternopil National Medical University always meets the requirements of the times. Special attention is paid not only to the high-quality teaching of the discipline but also to the diversification of the organization of practical classes.

The early years of medical specialists' training are crucial for developing clinical thinking. This process hones the ability to analyze and systematize data, define criteria for establishing a diagnosis, and compile a plan of effective treatment. At I. Horbachevsky Ternopil National Medical University, special attention is given to the qualitative teaching of the discipline and the diversification of the pedagogical process, with the clinical conference playing a pivotal role in this development.

At the Dental Therapy Department, the study of the 'Dental Therapy' discipline concludes with a student clinical conference, a good tradition. This conference, held for the 5th-year students in the X semester, involves three groups of students who are currently completing their study of the subject. In each group, a student-curator who represents a specific clinical case is selected. Students present reports with a visual presentation of the patient's clinical condition, the results of the primary and additional methods of examination, differential diagnosis of the disease, the treatment scheme of the patient and its effectiveness. An important stage at the conference is the performance of prepared opponents, who are appointed from among the students of another group. On the eve of the meeting, the opponents directly familiarize themselves with the work of the student-curator, analyze the sequence of the patient's examinations, the correctness of the diagnosis, the preparation of medical documentation, the differential diagnosis of the disease, evaluate the treatment scheme, ask questions and express observations. The lecturers play a crucial role in this process, providing guidance and doing summaries of the clinical conference, ensuring that the learning objectives are met and the student's progress is acknowledged.

Clinical conferences, are not just about deepening and systematizing theoretical knowledge or developing clinical thinking. They also provide a unique and invaluable opportunity for students to gain experience in public speaking. This experience, coupled with the development of personal qualities such as communication and cooperation, prepares students for the challenges they will face in their future careers. This holistic approach to medical education is a key part of the learning process, instilling confidence and readiness in the students.

Keywords: clinical conference, therapeutic dentistry, student, modern teaching methods, medical education.

Стаття надійшла в редакцію 10.09.2024 р.
Стаття прийнята до друку 26.09.2024 р.